

Informace ze zdravotnictví Středočeského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha
14.8.2003

3

Využití lůžkového fondu nemocnic v 1. pololetí roku 2003

V 1. pololetí roku 2003 působilo na území Středočeského kraje celkem 25 nemocnic s 5 762 lůžky, což představuje 8,6 % lůžkové kapacity celé České republiky. Všechny nemocnice na tomto území patří do resortu zdravotnictví. Proti stavu ke konci loňského roku se počet nemocnic nezměnil, avšak počet lůžek se snížil o 33. Počátkem tohoto roku došlo k výrazné změně ve struktuře nemocnic podle jejich zřizovatele a jejich přesunu ze státního sektoru do nestátního v důsledku přechodu okresních nemocnic pod správu kraje.

Struktura nemocnic podle zřizovatele a její vývoj

Zřizovatel	Počet zařízení				Počet lůžek			
	k 31.12.2002		k 30.6.2003		k 31.12.2002		k 30.6.2003	
	abs.	v % z celku	abs.	v % z celku	abs.	v % z celku	abs.	v % z celku
Ministerstvo zdravotnictví	-	-	-	-	-	-	-	-
Krajský úřad	1	4,00	13	52,00	152	2,62	4 410	76,53
Okresní úřad	12	48,00	-	-	4 293	74,08	-	-
Obecní, městský úřad	6	24,00	6	24,00	954	16,46	954	16,56
Privátní zařízení	6	24,00	6	24,00	396	6,83	398	6,90
Celkem	25	100,00	25	100,00	5 795	100,00	5 762	100,00

Z celkového počtu nemocnic ve Středočeském kraji jsou 3 nemocnice následné péče s 252 lůžky. Celkový počet lůžek následné péče je však vyšší; k 30.6.2003 činil 650. Vzájemný podíl lůžek akutní a následné péče se v nemocnicích ve srovnání se stejným obdobím minulého roku mírně změnil ve prospěch následné péče. Zatímco k 30.6.2002 činil podíl lůžek následné péče na celkovém počtu 10,5 %, ke stejnému datu letošního roku již 11,3 % a absolutně vzrostl o 44 lůžek (z toho 9 lůžek za poslední půlrok) na úkor lůžek akutní péče. Podíl lůžek následné péče v celé České republice činil k uvedenému datu pouze 8,5 %.

Pro děti je z celkového počtu vyčleněno 802 lůžek, z toho 24 novorozeneckých. V 1. pololetí 2003 nedošlo k výrazné změně ve struktuře počtu lůžek na jednotlivých odděleních nemocnic. Proti stavu ke konci loňského roku došlo k nárůstu kromě oddělení následné péče již jen na oddělení neurologie, pouze však o 2 lůžka, naopak k mírnému snížení došlo na více odděleních, největší úbytek vykazala chirurgie – 25 lůžek, avšak vzhledem k velikosti počtu lůžek na chirurgických odděleních to představovalo pouze 2 % (podrobnější data jsou uvedena v tabulce v příloze).

V průběhu 1. pololetí 2003 bylo v nemocnicích Středočeského kraje hospitalizováno celkem 100 740 pacientů. Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku vzrostl počet o 2 944 osob. Využití lůžek je rozdílné na jednotlivých odděleních nemocnic a pohybuje se od nejnižšího na novorozeneckých odděleních (40 %) a na infekčních odděleních (46 %), kde však závisí využití na vzniklých epidemiích, až po 90 % až téměř 100 % na odděleních následné a ošetrovatelské péče a sociální hospitalizace, kde je v důsledku dlouhodobých hospitalizací využití tradičně nejvyšší. V průměru činilo využití všech lůžek v nemocnicích Středočeského kraje v 1. pololetí tohoto roku 76,5 %, což představuje průměrnou obsazenost lůžek 133,5 dní v roce. Proti stejnému období minulého roku vzrostlo o 2 %. Průměrná ošetrovací doba činila 7,6 dní, t.j. pokles o 0,1 dne proti 1. pololetí roku 2002. Ve srovnání s celou Českou republikou je využití lůžkové kapacity nižší o 2,5 procentního bodu (a to zejména v akutní péči) a průměrná ošetrovací doba o 0,7 dne kratší. Výrazně delší je však u následné péče; zatímco v nemocnicích Středočeského kraje byla ošetrovací doba v průměru 61,3 dní ve sledovaném období, v celé České republice pouze 43,7 dne.

Porovnání akutní a následní péče

Období	Počet hospitalizovaných	Počet lůžek		Využití lůžek ve dnech	Průměrná ošetrovací doba
		abs.	v % ¹⁾		
Akutní péče					
1. pol. 2002	96 465	5 169	89,5	127,5	6,8
1. pol. 2003	99 236	5 112	88,7	130,3	6,7
Rozdíl	+2 771	-57	-0,8	+2,8	-0,1
Následná péče					
1. pol. 2002	1 424	606	10,5	157,2	66,9
1. pol. 2003	1 690	650	11,3	159,4	61,3
Rozdíl	+266	+44	+0,8	+2,2	-5,6

¹⁾ z celkového počtu lůžek

Část pacientů bydlících ve Středočeském kraji je hospitalizována v pražských nemocnicích. V roce 2002 to bylo 60 935 osob. Důvodem je jednak poloha kraje a jeho blízkost hlavnímu městu Praze, avšak též absence specializovaných pracovišť, jejichž zdravotní péči poskytují pro obyvatele kraje zejména pražské fakultní nemocnice. Tento proud pacientů směrem do Prahy však není zcela jednostranný. Část obyvatel Prahy využívá zdravotní péči poskytovanou v nemocnicích kraje a počet pacientů s bydlištěm v Praze narůstá. Zatímco v roce 2001 jich bylo hospitalizováno v nemocnicích Středočeského kraje 10 584, v roce 2002 se jejich počet zvýšil na 17 434 osob.

V lůžkových částech nemocnic pracovalo ke konci 1. pololetí 2003 celkem 725,70 lékařů a 2 939,76 středních zdravotnických pracovníků, z toho 2 511,91 u lůžka pacienta (vždy přepočtený počet). Proti stavu koncem předchozího roku se počet lékařů zvýšil celkově pouze o 6, nejvíce na odděleních chirurgie, gynekologie a kupodivu i pediatrie, naopak k výraznějšímu úbytku došlo na interních odděleních a neurologie. Porovnání vývoje stavu lékařů proti konci minulého roku je v tabulce v příloze. Počet středních zdravotnických pracovníků se snížil o 74, což představuje snížení o 2,5 %. Ke snížení došlo téměř ve všech odděleních nemocnic. Stejný vývoj vykázal i počet středního zdravotnického personálu u lůžka (celkové snížení o 1,9 %).

Přestože počet lůžek poklesl v absolutní hodnotě o 33 lůžek, došlo v důsledku nižšího počtu dnů vyřazených lůžek z provozu k nárůstu ukazatele průměrného denního stavu obsazených lůžek. Zatímco v roce 2002 činil tento průměr 4 032 osob, v 1. pololetí letošního roku to bylo 4 254 osob. S ohledem na výše uvedené se v 1. pololetí roku 2003 zhoršila v nemocnicích Středočeského kraje relace počtu odborného personálu k počtu lůžek:

Relace počtu odborného personálu k počtu lůžek

Druh poskytované péče	Období	Průměrný denní stav obsazených lůžek	
		na 1 lékaře	na 1 SZP u lůžka
Nemocnice celkem	k 31.12.2002	5,6	1,6
	k 30.6.2003	5,9	1,7
Akutní péče	k 31.12.2002	5,0	1,5
	k 30.6.2003	5,2	1,6
Následná péče	k 31.12.2002	37,7	3,5
	k 30.6.2003	39,3	3,8

Ke zhoršení relace došlo jak u akutní péče, tak i následné, přičemž u následné péče bylo výraznější.

Nemocniční letalita, měřená poměrem zemřelých pacientů na 1000 hospitalizovaných, se v nemocnicích Středočeského kraje výrazně nezměnila (v roce 2002 činila 32,2; v 1. pololetí 2003 byla vykázána ve výši 32,8). Je však různá na jednotlivých odděleních nemocnic – od nulové na odděleních novorozeneckých, očních a dětské chirurgie, kde k žádnému úmrtí nedošlo, až po oddělení geriatry, ARO, následné a ošetrovatelské péče (včetně sociální hospitalizace), kde je letalita tradičně nejvyšší a pohybuje se kolem 300.

Vypracovala: Ing. Mašátová

Tab. č. 1

Lůžkový fond nemocnic Středočeského kraje

Obor	Přepočtený počet lékařů				Počet lůžek			
	k 30.6. 2003	k 31.12. 2002	rozdíl	index v %	k 30.6. 2003	k 31.12. 2002	rozdíl	index v %
interní	175,91	181,16	-5,25	97,10	1 368	1 373	-5	99,64
geriatrický	1,30	1,45	-0,15	89,66	34	34	0	100,00
infekční	8,95	9,65	-0,70	92,75	116	116	0	100,00
TBC a respirač. nem.	10,33	11,18	-0,85	92,40	104	104	0	100,00
nervový	37,55	39,84	-2,29	94,25	237	235	2	100,85
dětský vč. novoroz.	66,56	63,62	2,94	104,62	674	682	-8	98,83
ženský vč. novoroz.	87,65	84,17	3,48	104,13	706	697	9	101,29
novorozenecký	0,50	0,50	0,00	100,00	24	24	0	100,00
chirurgický	154,69	149,79	4,90	103,27	1 119	1 144	-25	97,81
AR	57,70	56,30	1,40	102,49	76	76	0	100,00
ortopedický	38,20	36,73	1,47	104,00	220	220	0	100,00
urologický	16,03	14,60	1,43	109,79	107	109	-2	98,17
ušní, nosní, krční	23,33	22,78	0,55	102,41	160	163	-3	98,16
oční	19,72	19,62	0,10	100,51	89	96	-7	92,71
kožní	8,06	9,52	-1,46	84,66	85	88	-3	96,59
radioterapeutický	2,67	2,67	0,00	100,00	22	22	0	100,00
dětské chirurgie	3,00	3,00	0,00	100,00	27	27	0	100,00
následné péče	4,40	4,55	-0,15	96,70	159	150	9	106,00
ošetřovat. péče	9,15	8,50	0,65	107,65	410	410	0	100,00
sociální hospitalizace	0,00	0,00	0,00	x	25	25	0	100,00
CELKEM KRAJ	725,70	719,63	6,07	100,84	5 762	5 795	-33	99,43

Tab. č. 2

Využití lůžkového fondu nemocnic Středočeského kraje

Obor	Využití lůžek v %			Průměrná ošetrovací doba		
	k 30.6. 2003	k 31.12. 2002	rozdíl	k 30.6. 2003	k 31.12. 2002	rozdíl
interní	86,5	82,3	4,2	8,3	8,2	0,1
geriatrický	88,0	79,2	8,8	41,0	40,6	0,4
infekční	46,4	45,7	0,7	7,6	7,5	0,1
TBC a respirač. nem.	67,5	62,5	5,0	9,8	10,4	-0,6
nervový	79,5	77,6	1,9	8,4	8,5	-0,1
dětský vč. novoroz.	57,9	54,3	3,6	4,8	4,9	-0,1
ženský vč. novoroz.	66,5	66,3	0,2	5,2	5,3	-0,1
novorozenecký	39,7	40,6	-0,9	4,7	4,7	0,0
chirurgický	80,8	76,1	4,7	6,4	6,5	-0,1
AR	79,8	77,0	2,8	10,6	9,8	0,8
ortopedický	76,7	74,3	2,4	7,7	7,9	-0,2
urologický	69,1	72,3	-3,2	6,2	7,1	-0,9
ušní, nosní, krční	70,4	62,0	8,4	3,7	3,8	-0,1
oční	55,5	54,7	0,8	2,8	3,0	-0,2
kožní	61,6	62,7	-1,1	11,9	12,8	-0,9
radioterapeutický	53,5	41,1	12,4	7,1	6,9	0,2
dětské chirurgie	52,6	48,6	4,0	4,5	4,5	0,0
následné péče	91,3	92,2	-0,9	62,8	60,8	2,0
ošetrovat. péče	93,3	92,9	0,4	67,6	70,5	-2,9
sociální hospitalizace	98,9	99,1	-0,2	1 790,8	463,6	1 327,2
CELKEM KRAJ	76,5	73,4	3,1	7,6	8,8	-1,2

Tab. č. 3

Další ukazatele lůžkového fondu nemocnic Středočeského kraje k 30.6.2003

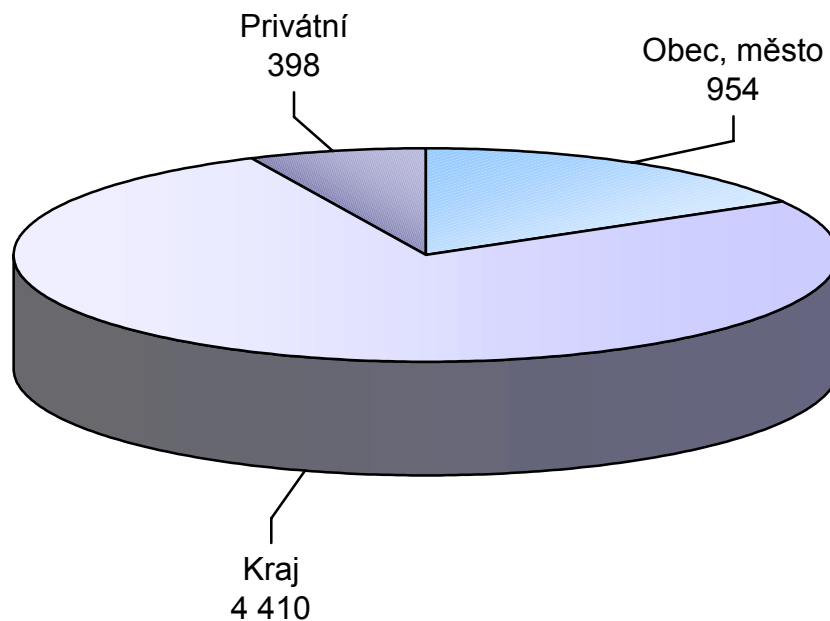
Obor	Počet oddělení	Počet hospitali- zovaných	Nemocniční letalita	Prům denní stav lůžek	
				na 1 lékaře	na 1 SZP u lůžka
interní	21	25 604	68,6	6,7	1,9
geriatrický	1	124	274,3	21,6	3,5
infekční	3	1 280	10,3	6,0	1,5
TBC a respirač. nem.	3	1 135	77,8	5,9	1,9
nervový	8	3 999	19,4	4,9	2,1
dětský vč. novoroz.	14	13 694	0,4	5,5	1,2
ženský vč. novoroz.	15	15 449	1,0	5,1	1,7
novorozenecký	2	362	0,0	18,6	1,0
chirurgický	21	24 633	21,6	5,6	1,6
AR	12	994	276,4	1,0	0,3
ortopedický	6	3 823	6,9	4,3	1,5
urologický	4	2 161	12,2	4,6	1,8
ušní, nosní, krční	7	4 530	1,6	3,9	1,9
oční	4	3 223	0,0	2,5	2,1
kožní	3	803	3,9	6,6	2,8
radioterapeutický	1	301	161,9	4,4	1,7
dětské chirurgie	1	578	0,0	4,7	1,6
následné péče	3	419	318,4	33,0	4,0
ošetřovat. péče	4	1 018	272,5	41,5	4,3
sociální hospitalizace	1	3	.	x	3,8
CELKEM KRAJ	134	100 740	32,8	5,9	1,7

Tab. č. 4

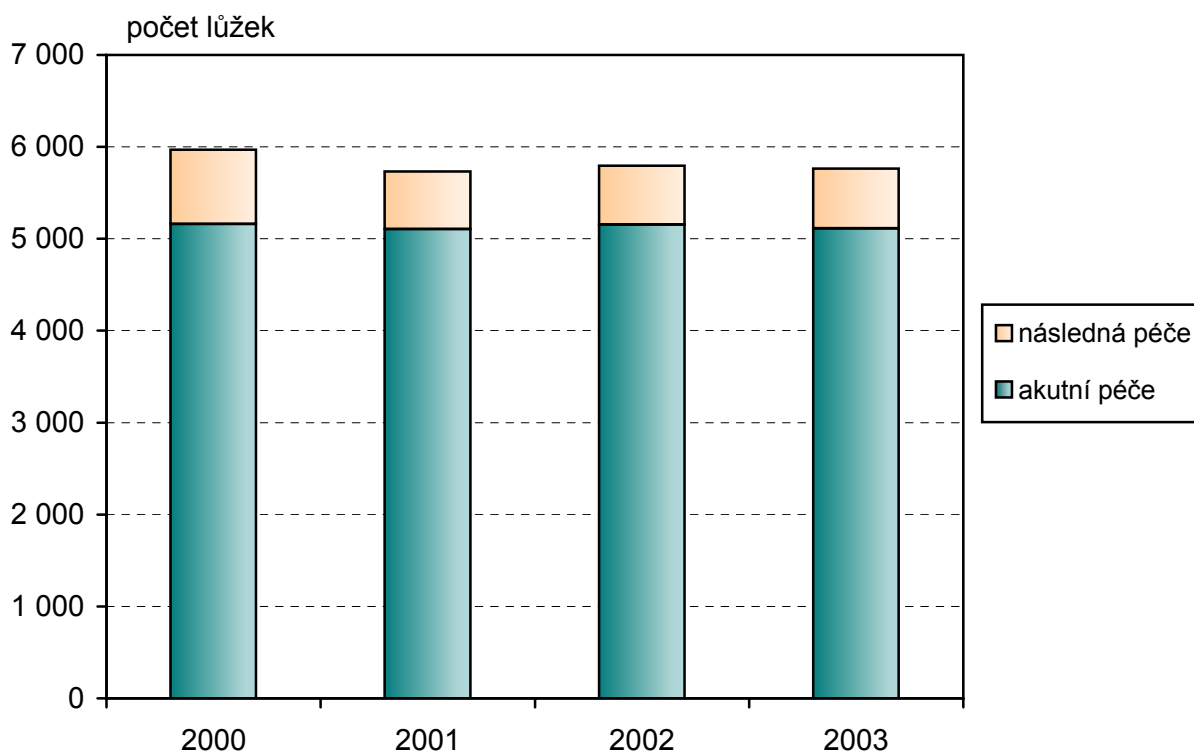
Využití lůžkového fondu nemocnic Středočeského kraje k 30.6. 2003 podle zřizovatele

Zřizovatel	Počet zařízení	Počet lůžek			Využití lůžek		Průměrná ošetrovací doba	Prostoj lůžka schopného provozu
		celkem	z toho následná péče		ve dnech	v %		
			abs.	v %				
Krajský úřad	13	4 410	259	5,9	126,7	73,0	7,1	2,6
Obecní, měst. úřad	6	954	180	18,9	155,4	87,7	8,6	1,2
Jiná práv. osoba	6	398	211	53,0	157,5	87,3	12,3	1,8
KRAJ CELKEM	25	5 762	650	11,3	133,5	76,5	7,6	2,4

Struktura počtu lůžek v nemocnicích Středočeského kraje k 30.6.2003 podle zřizovatele

Vývoj počtu lůžek a podílu akutní a následné péče

Vývoj využití lůžek ve dnech maximální kapacity akutní a následné péče

